

תולדות

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 657 במדרשת "ברית יקצור", מיסודו של מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, השבוע יתקיים השיעור ביום ד' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 977999777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 543 שנה י"ב העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל כ"ו חשוון תשפ"ב

999 תשפ"ב

הפסק 999 תשפ"ב

מאז ועד היום, ברגע שאני עומד להתחיל לברך ברכת המזון, אני מהדר ומכבד את ה' בברכה על ידי לבישת החליפה וחבישת הכובע, על מנת לזכות ולברך את ברכת המזון בכוונה. והפלא הגדול קרה, שחלפו להם מספר שבועות בטרם רבו העסקאות שעשיתי...

המגיד ממעזריטש זי"ע אמר כי ברכת המזון צריכה כוונה יותר מתפילה, שתפילה דרבנן וברכת המזון דאורייתא.

ובספר 'סגולות ישראל' (מערכת מ אות יט) כתב: "יברך ברכת המזון בקול רם בשמחה ובכוונה, וסימנך: 'ברכת ה' היא תעשיר' - ואין ברכת ה' אלא ברכת המזון שהיא מן התורה, כי אין שום ברכה מן התורה רק ברכת המזון, ואם לא תוסיף עצב, אלא תשמח בברכת המזון, אז באמת היא תגרום לעושר".

עלינו לדעת שנסיון הפרנסה הוא גדול, הרי כתוב בחז"ל (פסחים קיח.): אמר רב שיזבי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה, קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, דכתיב (תהלים קלו, כה) "נותן לחם לכל בשר", וסמיק ליה "לגוזר ים סוף לגזרים". ואומר ה'אלשיך' הק' בפרשת בא (שמות יג, יא) ומי לא ידע כי אפילו בריאת כל העולמות לא היו לפניו יתברך קושי, כי בלא עמל ובלא יגיעה ברא הקב"ה את העולם, כי 'בדבר ה' וכבר שמים נעשו' כמו שאמרו ז"ל, ומה גם עתה קריעת ים סוף או מזונות האדם או זווגו. אך אין דבר קשה לפניו ית', זולתי ברצותו להיטיב לאיש ועונותיו מעכבין. ע"כ.

נכון שהכל נגזר בראש השנה, וכך גם חובת ההשתדלות שיש לעשות, אך יחד עם זאת חז"ל נתנו לנו את אחד הדברים שיכולים לקרב אליו את השפע והיא 'ברכת המזון'.

דברים אלו הובאו דוקא בתקופת אי-ודאות על מנת להתחזק בבטחון בהשם יתברך ולהודות לו תמיד על הכל.

א. ל. פ. ג.

תולדת - תוכן ענייני הפרשה

א. תפילת יצחק ורבקה לבנים. לידת יעקב ועשו, אופיים ומעשיהם, (ונבואת עתידם קודם הלידה) (כה, יט - כח).

ב. עשו מוכר את הבכורה ליעקב תמורת נזיד עדשים (כה, כט-לד).

ג. ויהי רעב בארץ, יצחק הלך לארץ פלשתים, (הסמוכה לא"י) השגחת וברכת ה' שהיתה לו שם (פרק כו).

ד. יצחק (בדרך אביו) חופר בארות מים (חסד לעולם).

ה. בקשת יצחק מעשו שיביא עבורו סעודה מיוחדת

ובתמורה לכך יברכו. רבקה ברוח הקודש שומעת מהדבר ושולחת את יעקב עם תבשילים אל יצחק לפני שיעשו מספיק לעשות זאת, יעקב מתברך, ואח"כ מגיע עשו ומבקש ברכתו. יצחק מסרב ושומע שיעשו מכר את בלרתו (אותיות ברכתו) ליעקב וכך מסכים יצחק סופית לברכה שברך את יעקב. עשו לוקח אשה נוספת (שלישית) מבנות ישמעאל (כז, א-מ).

ו. שנאתו של עשו ליעקב ורצונו להרגו עקב נטילת הברכות (כז, מא - מו).

ז. יצחק ורבקה שולחים את יעקב בנם לפדן ארם, לברוח מעינו של עשו ולמצוא אשה (כה, א - ה).

יצחק אבינו נשאר בגרר לאחר שאבימלך מצווה את כולם לא לגעת ביצחק ואשתו.

הוא זורע תבואה על מנת לראות ברכה בעמלו כשתצמח ותבשיל. לאחר שהתבואה צמחה והבשילה, החל יצחק לספור את הכמות שצמחה, על מנת להפריש ממנה מעשר. אלא שלהפתעתו, הוא מצא כמות עצומה של פי 100 מהשיעור הטבעי שהיתה האדמה צריכה להניב.

יצחק אבינו כל כך התפעל מגודל חסד ה', שהרי אותה שנה היתה שנת רעבון קשה מאוד בה לא ירדו גשמים והכל איבדו פרנסתם, ובפרט שארץ גרר לא היתה ארץ טובה לזריעה כארץ ישראל.

על כך אמרה התורה כג, (ט): "ויזרע יצחק בארץ ההוא, וימצא בשנה ההוא מאה שערים; ויברכהו ה'".

יצחק זוכה שנכסיו מתברכים ועושרו גדל. ליצחק היה מקנה צאן ובקר, שדות וכרמים, ועבדים רבים. כה מבורכים ורבים היו נכסיו של יצחק אבינו, עד אשר נהגו העולם לומר: "עדיף לאדם שיהא לו את זבל פרדותיו של יצחק, מאשר כל הכסף והזהב של אבימלך".

אלא שלאחר שהפלשתים החלו לקנא בעושרו של יצחק ביקש ממנו אבימלך לעזוב את המקום.

למרות אדמת ארץ גרר שאינה פוריה, ולמרות שאותה שנה היתה שנת רעבון קשה - יצחק אבינו ראה ברכה גדולה. כך גם בתקופתנו הלא פשוטה, כשעסקים רבים טרם התאוששו מהמשבר הכלכלי כתוצאה מהמגיפה, קיימת לה הבטחה לעשירות והיא ברכת המזון, ואומר על כך ספר 'החינוך' (פרשת עקב): "קיבלתי מרבתי כי כל הזהיר בברכת המזון - מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו".

המעשה הבא הינו עדות וחיוזוק כי כח גדול טמן ה' יתברך בברכת המזון, שבכוחה להשפיע שפע גדול לאדם ולבני משפחתו בזכות ההודאה לה' על המזון בצורה מכובדת וראויה: "יהודי אחד, תושב בני ברק ומחשובי המתפללים בבית כנסת 'לדרמן' בה מתפלל מרן הרב חיים קנייבסקי שליט"א, ניגש אל מרן הרב חיים וסיפר בפניו: "מידי יום זוכה אני לקבוע עיתים לתורה, כשלאפרנסתי אני מתעסק במכירות של נכסי נדל"ן, בהם אני נפגש עם אנשים שונים ומגוונים, איתם אני מבצע מ"מ בסכומים של מיליוני שקלים. המנהג בעסקאות חשובות המגיעות לסכומים גדולים, הוא לקבוע פגישה עסקית במסעדה, בה שני הצדדים מזמינים ארוחה, כשתוך כדי הסעודה הם דנים בצדדי העיסקה, ומחליטים האם מגיעים להסכם או לביטול העסקה. בסוף כל סעודה עסקית, מתמודד אני מול שאלה קשה - כאשר אני עומד לסיים את הסעודה ולברך ברכת המזון, האם חובה עליי בהלכה לברך ברכת המזון עם מגבעת וחליפה, או שמא זוהי רק הנהגה יפה ומעלה, אך אין חובה להקפיד עליה? אני שואל זאת, מפני שפעמים רבות עומד לפני אנשים שונים הרחוקים מהיהדות, המסתכלים עליי בצורה מוזרה לפשר התנהגותי בברכת המזון, וברצוני לשמוע את דעתו של הרב בעניין..."

מרן שר התורה הקשיב לדבריו והשיב: "ברור שאין להקל בזה, ויש לכבד את ברכת המזון בכיסוי הראש ולבישת בגד עליון. ובנוסף לכך", הוסיף מרן, "זוהי גם סגולה לעשירות, ובוודאי לא תפסיד מהנהגה זו!"

ואכן כך התחלתי לנהוג - ללבוש חליפה ומגבעת בכל פעם שאני מברך ברכת המזון, הגם שאני נמצא בפגישה עסקית חשובה עם אדם המסתכל עליי בצורה מוזרה.

מעוות על מצות פתיחת ההיכל, או על הולכת ספר תורה וכדומה, או להיות סנדק וכדומה, שאינן לא מדאורייתא ולא מדברי סופרים רק חשוב מצוה ומנהגן של ישראל, ועל מצוות דאורייתא שיוכלו לעשות בנקל ובלא כסף ובלא מחיר, כגון מצות גמילות חסדים ומצות כבוד אב ואם, ומצות מפני שיבה תקום והדרת פני זקן וכדומה כהנה וכהנה עוברים עליהן בשאט נפש מבלי שים לב כי מצוות הנה לקימן, ה' הטוב יכפר בעד.

ובכלל מצות גמילות חסדים הן בכלל מצות 'ואהבת לרעך כמוך' (ויקרא יט, יח). שיציר בדעתם אם הוא היה נצרך לאותו דבר איך היה רוצה שחברו יעשה לו, ככה יעשה הוא לחברו. ואל יחוש על טורח גופו דלפום צערא אגרא. והאיש אשר חננו ה' עושר בזה, יתהלל בעושרו בעשותו משפט וצדקה והלואת חן וחסד, ואשרי אנוש יעשה זאת, שיפריש מממונו מעשר או איזה חלק מנכסיו להלואת חן וחסד, ויקנה גם כן כלי תשמיש הצריכים לרבים וישאילם להם, עליו הכתוב אומר (תהלים קיב, גט) הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד... קָרְנוּ תְרוּם בְּקָבוֹד. לעולם הזה ולעולם הבא. ובזול יוכל אדם לקנות חיי העולם הבא, כגון אם יקנה קנה של סידין ושאר כלי מעשה להשאילם לאחרים, ישא ברכות מן השואל ויצו ה' אתו את הברכה. והן בעוון כנשים המצריות העבריות ואשה עיניה צרה ועושים מחלוקת שלא להשאיל דברים של מה. מי האיש החפץ חסד ילמד את בתו שתהיה בעלת חסד ובעלת צדקה ואל תשיב דך נכלם ואל תשיבהו ריקם, וה' ישלם שבעתים אל חיקם ואכלו את חקם. עכ"ל.

"וַיֹּאמֶר ה' לָהּ שְׁנֵי גֵיִים) גוֹיִם בְּבִטְנָךְ וְשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּעֶיךָ יִפְרְדוּ וְלֹאֵם מִלֵּאֵם יֵאָמֵץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר" (כה, כג)

מדוע נאמר "שני גיים" בבטן, חסר האות 'ו'?' רש"י מפרש שבא לרמז על שני גאים שיצאו ממנה, ואלו אנטונינוס ורבי. ו'בעל הטורים' כתב: בא לרמז ש'גיים' בגימטריא ס"ג, ובא לרמז שיעקב התברך בגיל ס"ג, כדאיתא במגילה (י"ז). ועשו הגיע בחורבן בית שני עם ס"ג אומות כדי להחריב את בית המקדש, ו-7 אומות משבעים האומות נעקרו ולא באו, וזהו מה דכתיב בתהילים (נג, ד): 'כָּלוּ סָג יַחְדָּו נְאֻלְחוּ'.

"וַיִּקַּח אֶת מַחְלַת בַּת יִשְׁמָעֵאל" (כח, ט) - כל העולה לגדולה מוחלין לו עוונותיו

רש"י (להלן ל"ו, ג) כתב: "מצינו במדרש ספר שמואל (פרק י"ז): שלושה מוחלין להן עוונותיהם: גר שנתגייר, העולה לגדולה והנושא אשה, ונלמד הטעם מכאן, לכך נקראת 'מַחְלַת', שנמחלו עוונותיה". והוא שלא כהמבואר בגמרא (סנהדרין יד): "אמר רבי אלעזר, אין אדם עולה לגדולה אלא אם כן מוחלין לו על כל עוונותיו", הרי שמבואר שסיבת מחילת העוונות היא המעלה לגדולה, ואילו במדרש ספר שמואל מבואר שהעליה לגדולה היא סיבת מחילת העוונות. ונראה לי שבשנה בטעם הדבר שהעולה לגדולה מוחלין לו כל עוונותיו, כתב המהר"ל דמחמת העליה לגדולה חשיב אדם אחר, ואדם זה לא חטא. אמנם מהתשב"ץ קטן (ס' תס"ה) משמע שהכל דבר אחד, כפי שכתב: "ואין אדם עולה לגדולה אלא אם מוחלין לו כל עוונותיו. ובמדרש מובא: ג' מוחלין עוונותיהם - מלך, נשיא וחתן."

"וְעֵתָה בְּנֵי שְׁמַע בְּקֻלִּי לְאַשֶׁר אֲנִי מְצוּה אֲתָךְ" (כו, ח) - בזכות חסד ניצלה האם

מנחש ארסי במיטתה - סיפור

סיפור רבי אלימלך בידרמן שליט"א, סיפור לא שגרתי על אודות משפחה ירושלמית שעסקה בחסד וגילתה כי במיטה מתנחל לו נחש ארסי, אך ניצלו בחסדי ה'.

ר' מיילך מספר ששמע מכלי ראשון את פרטי המקרה שהתרחש ברחוב רפפורט בשכונת בית ישראל בירושלים בבית משפחת פרל. וכך סיפר:

אבי המשפחה ר' חיים פרל שהה בניו יורק ורעייתו חזרה ביום רביעי כשהיא מותשת ועייפה מיום שלם מחוץ לעיר, היא הגיעה לביתה וכבר תכננה ללכת לישון אולם היא חיכתה לבנים שלה שיחזרו מהישיבה בשעה 9 וחצי בכדי להגיד להם לילה טוב.

כשהיא כבר הולכת לישון נשמעות דפיקות בדלת הבית, ובדלת הייתה אישה מסכנה שמגיעה הרבה לביתם, מדובר באישה קשת לב שיש לה הרבה דרישות ומשפחת פרל סועדת אותה בביתם. הילדים שראו בעינית של הדלת את האישה אמרו לעצמם לא לפתוח את הדלת.

האמא ששמעה, קמה ואמרה לילדים "כל השנים אני אומרת לכם כל מה שיהודי עושה, עושה רק לעצמו, תתארו לעצמכם אישה מסכנה הלכה כזו דרך ארוכה בשביל לאכול איך אתם מעיזים לא לפתוח את הדלת ליהודי"...?

הילדים ענו להגנתם כי הם רצו לעזור לאמא שתלך לישון ללא הפרעה, אך האם אמרה: "אם אתם רוצים לעזור לי, תעזרו לי להכין לה אוכל", וכך האישה התעכבה זמן רב בבית, היא אכלה וקיבלה את היחס שמגיע לה.

כשהאישה עוד בבית לפתע בת המשפחה שבימים שאביה שוהה בניו יורק הלכה לישון על מיטת אביה רצה לאמה ואומרת בבהלה "יש נחש במיטה של אבא".

אמרה לה אמה זו לטאה מן הסתם, לא נחש. הילדה בשלה חוזרת ומתעקשת שראתה נחש. האם שואלת ומתחקרת "מאיפה את יודעת איך נראה נחש"? הילדה ענתה מהתמונות בספרים. האם שלחה את הבן הגדול לבדוק והוא חזר ואמר, "זה נחש גדול!"

מיד הם סגרו את הדלת ואפילו את החריצים אטמו עם סמרטוטים, המשפחה הזמינה לוכד נחשים וכשהם הלכו מסביב הם ראו מהחלון שהנחש היה על כל אורך המיטה של האם...

לוכד הנחשים שלכד את הנחש קבע כי מדובר בנחש ארסי שהשם ישמור מה היה קורה רחמנא ליצלן באם האם הייתה הולכת לישון כשרצתה... וכך בזכות זה שקמה להגיש אוכל לאורחת, ניצלה מהנחש הארסי...

את דבריו סיים הרב ואמר: "תראו מה שאדם עושה, עושה רק לעצמו, כזה סיפור צריך לשנן את זה שניים מקרא ואחד תרגום, מה שאדם עושה, רק לעצמו".

ואומר ה'פלא יועץ' (חסד): "חסד הוא עמוד העולם. עד שנאמר (תהלים כט, ג) 'עולם חסד יבנה'. והוא מהדברים שאוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא. וכללות החסד הוא שיעשה חסד בגופו ובממונו ובדבריו, וכל איש אשר בכחו לעשות יעשה, אין חלוק בין רב למועט, מצוה דאורייתא קעבד, כגון לפתוח הדלת לדופק על הדלת, וכגון להחליף מעות בפרוטות, וכגון להושיט דבר לחברו וכדומה, כמה דברים יש שהם קלים לעשות חסד עד שכמעט זה נהנה וזה אינו חסר ובני אדם מזלזלים בהם ולא ידעו מה הוא חסד ומה רב טובו. והתמה על בני אדם שנותנים כמה

"קום לך... וקח לך משם אשה" (כח, ב)

מהשם אשה לאיש - סיפור

עשיר גדול בא לפני השרף מקוצק זצ"ל וסיפורו בפיו: 'עשיר גדול הייתי בעבר, חייתי חיי מותרות, כשאני מוקף במשרתים רבים. משופע הייתי בעושר ובכבוד ולא חסר לי דבר. בין המשרתות הרבות שהיו בביתי היתה בחורה בוגרת, שחסכה לה בעמל רב סכום כסף נכבד מעבודתה בביתי זה מספר שנים. לימים, בקשה ממני שאקנה לה בסכום זה שחסכה לעצמה כרטיס הגרלה, כדי שיהא שמור לה זה הכרטיס לכשתמצא בעל להינשא לו. ומי יודע, אולי תזכה בהגרלה ותתעשר, וכך תוכל לבנות את ביתה?! עשיתי כבקשתה, ממשיך האיש בסיפורו, 'רכשתי עבורה כרטיס, היא מסרה אותו למשמרת ביד אביה, ואילו ממני בקשה לרשום לעצמי את מספר הכרטיס שרכשה.

בינתיים עברו שנים רבות, כשהיא מתבגרת והולכת, אולם זיווג טרם נזדמן לה. אף עליו עברו מאורעות רבים בשנים אלו, וצרות קשות פקדו אותי. זוגתי נפטרה ועסקיי החלו מידרדרים מטה מטה, עד כי איבדתי את כל הוני. כך נותרתי עני ואביון ובודד לנפשי, לאחר שבניי ובנותיי נישאו ועזבו את ביתי, כשאני נותר עני ואביון, בודד וגלמוד. והי היום, בעת בודקי במספרי ההגרלות הזוכים, עמד ליבי מפעום; כרטיס ההגרלה של המשרתת זכה בסכום של למעלה ממאה אלף רובל!!! מיד עלתה בדעתי התכנית הבאה: אשתדך עמה, וכך אשוב למעמדי הקודם. שלחתי שדכן אל אותה משרתת כדי שיציע לה אותי כחתן, כשאני מקפיד שלא לגלות עדיין את אוזנה על דבר הזכייה הגדולה שנפלה בחלקה. שיערתי כי היא מצידה לא תתנגד לשידוך, ואכן כפי ששיערתי - כן היה. הנישואין התקיימו ב"ה, כשכל אחד מאתנו מרוצה מכך, היא בהיותה מיואשת זה מכבר מלמצוא חתן כלבבה, אני בהיותי לפני עליה לגדולה ולמעמדי כבראשונה בעושר ובכבוד... כיון שידעתי שממתין לנו סכום גדול, הרשיתי לעצמי לקחת הלוואות גדולות ולהפריז בהוצאות עבור החתונה. שבועות מספר לאחר החתונה, הופעתי יום אחד בביתי כשהבשורה הטובה מתפרצת מפי. סיפרתי לזוגתי בהתרגשות כי גיליתי שזכינו ב"ה בכרטיס ההגרלה שלה בזכייה גדולה ביותר, התעשרנו במאה אלף רובל!!! בכאב עצום וכשכל כולה מתפלצת מצער ומבושה, סיפרה לי כי את הכרטיס המדובר מכר אביה כמה שנים לפני כן, כשבסכום מכירת הכרטיס בנה הוא את ביתו ואת כלכלתו... דבריה נפלו עליו כרעם ביום בהיר. עולמי חשך עלי, ולא ידעתי את נפשי מרוב צער!.

'מה אעשה עתה, רבי, באשר רק הסתבכתי מנישואיי אלו?! חשבתי שע"י הנישואין יעלה בידי לשפר את מצבי, ועתה, לא רק שלא זכיתי, אלא שנתווספו לי חובות על גבי חובות נוסף על דאגותיי הקודמות... ומלבד כל זאת - הרי שנשאתי אישה פשוטה, משרתת בביתי, בושה וכלימה היא לי! ברצוני לגרשה'...

שמע הרב את דבריו, ואמר לו: 'זע לך, כי כל השתלשלות הדברים היתה בהשגחת ה', מסובב הסיבות, כדי שתתחתן עמה. כיון שגזרתו היתה שתינשא זה לזו, ובעת היותך גביר גדול - לא היתה אפשרות שיתרחש כן, שתישא אשה פשוטה כזו, הביא אותך הקב"ה למצב זה כדי שתתחתן עמה, ואין עצה ואין תבונה לנגד ה'... מה' אשה לאיש!'

[דרך השידוך - "אוצרות התורה"]

"ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מציד בנו בעבר תברכני נפשך" (כו, לא) - מה היו המטעמים?

תמה בספר 'שם משמואל' (תרפ"ב), למה לא טעם יצחק ממטעמי עֵשׂו כלום, ועל כל פנים היה טועם קצת כדי שיהיה בזה לְעֵשׂו קצת פיוס.

ונראה לומר כמה תשובות בדבר, לפי מה שכתב רש"י "ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מפל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה" (כו, ג), כתרגומו ותווה לשון תמיהה ומדרשו ראה גיהנם פתוחה מתחתיו. וכמו שכתב במדרש תנחומא (תולדות יא), "ויאמר לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנגד בך עֵשׂו" (כו, לב), למה אמר לו מי אתה לפי שבשעה שניכנס יעקב ניכנס עמו ריח גן עדן ונתיישבה דעתו של אותו צדיק שנאמר "רָאָה רִיחַ בְּנֵי פְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכּוֹ ה'" (כו, כז) והתחיל לברכו, אבל כשניכנס עֵשׂו ניכנס עמו גיהנם, לפיכך ויחרד יצחק חרדה גדולה והיה מתמיה בלבו ואומר אני רואה שנפתח גיהנם וְעֵשׂו מסיק אותו. ולפי זה אם כן דבר זה הבעייתו ליצחק כל כך עד שלא היה ליבו פונה לאכילה, ולכן לא טעם מאומה מהאוכל שהכין לו עֵשׂו.

ועוד בפרט לפי דברי התרגום יונתן בן עוזיאל (כו, ג), שְׁעֵשׂו רצה להכשיל את אביו יצחק ועשה לו מטעמים מכלבו המת, ואזדעזע יצחק זעזוע גדול כשעלה באפו ריח התבשיל שהביא עימו עשו כריח האש היוקדת של גהינם.

ולפי זה בוודאי מן השמים שמרוהו ליצחק שלא ישל באכילת איסור, כפי שמובא במסכת חולין (ו), שבעניין אכילת איסור אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים. כפי שמסופר על רבי זירא ורב אסי שהזדמנו לפונדק והביאו לפניהם אוכל, רב אסי אכל ורבי זירא לא אכל מחשש לכשרות המאכלים, אך לאחר מכן כשבירר רבי זירא נמצא שהאוכל היה כשר ולא היה בו חשש איסור, כי אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים ובפרט בכשרות המאכלים. ועוד לפי מה שכתב רש"י "לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טבים ואעשה אתם מטעמים לאביך פֶּאֶשֶׁר אֶהֱב" (כו, ט), וכי שני גדיי עזים היה מאכלו של יצחק אלא פסח היה האחד הקריב לפסחו והאחד עשה מטעמים.

וכמו שכתוב במדרש פרקי דרבי אליעזר (לב), כיוון שהגיע ליל יום הפסח, קרא יצחק לְעֵשׂו בנו הגדול ואמר לו, בני זה הלילה, כל העולם כולו אומרים בו הלל, ואוצרות טללים נפתחים בזו הלילה, עשה לי מטעמים, עד שאני בעודי ואברכך, ורוח הקודש משיבה ואומרת ליצחק 'אל תלחם את לַחֶם רַע עֵינִי' (משלי כג, ו), הלך עֵשׂו להביא ונתעכב שם, אמרה רבקה ליעקב, בני הלילה הזה אוצרות טללים נפתחים בו, העליונים אומרים שירה, הלילה הזה עתידין בניך להיגאל מיד השיעבוד, והלילה הזה עתידין לומר שירה, עשה מטעמים לאביך עד שהוא בעודו ויברכך, יעקב היה בקי בתורה, פחד לבו על קיללת אביו, אמרה לו אמו, בני הברכות יהיו עליך ועל זרעך, ואם קללות יהיו עלי ועל נפשי, שנאמר: "ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אף שמע בקלי וְלֶךְ קַח לִי" (כו, יג), הלך יעקב והביא לאמו שני גדיי עזים, וכי שני גדיי עזים היה מאכלו של יצחק, והלא די לו באחד, שנאמר: "צדיק אכל לְשִׁבְעַ נֶפֶשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תִּחְסַר" (משלי יג, כה), אלא גדי אחד כנגד הפסח וגדי אחד לעשות לו מטעמים לאכול, דתנינן הפסח אינו נאכל אלא על השובע.

ולפי זה שהיו השני גדיי עזים אחד כנגד קרבן חגיגה ואחד כנגד קרבן פסח, פשוט שאסור היה ליצחק לטעום ממטעמי עשו שהרי אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן. [ברכה משולשת]

‘ויהי רעב בארץ מלמד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם...’ (כו, א)

מִרְן רבנו עובדיה יוסף זצוק”ל מפרש את הפסוק הזה - **ה’רעב’** - על מה ולמה? בעבור איזה עניין מגיעה גזירת רעב לארץ? על כך משיבה הגמרא במסכת שבת (ג.) בעבור עיוות וקלקול הדין עיני שם.

מכאן יש לנו ללמוד כמה זהירות יתר צריך האדם שפוסק הלכות או אדם שמעיד בבית הדין, שחש ושלומו לא ישנה פרטים בכדי להטות הדין לצד אחד וכדומה. ובאמת שכדי להינצל מדבר זה, דרושה לדין פקחות יתרה, כדי לדעת מה עומד מאחורי הדברים. ופעמים שעל פקחותם של דיינים, הצליחו להציל עשוק מיד עושו. ועל כך מספר מרן מעשה נפלא בספרו **‘ענף עץ אבות’**: פעם אחת באו שתי נשים שכנות, לדון לפני הגאון רבי אליהו חיים מייזל זצ”ל ובית דינו. בהיות כי שתיהן כיבסו את הבגדים של משפחתן, ותלו את הבגדים על חבלים בחצר להתייבש.

גנבים גנבו את כל הבגדים שהיו על חבל אחד, ונשארו הבגדים התלויים על החבל השני... האחת אומרת: הבגדים שלך נגנבו, ואלה שנשארו עלי, והשניה טענה להיפך, שלך נגנבו והנשארים שלי... צוה רבי אליהו חיים להביא לפניו את הבגדים הנשארים, כשהובאו לפניו, צוה על שתי הנשים לצאת החוצה. משיצאו מלפניו, קרא רבי אליהו חיים לאשתו הרבנית, וביקש ממנה להוסיף הבגדים משלה ועשתה כן. הרב קרא לאחת מן הנשים שתכנס לאולם בית הדין, ושאל אותה, האם את מכירה בבירור את הבגדים השייכים לך? **ענתה לו: כן רבנו, אני מכירה אותם היטב!**

חזר והזהיר אותה: התבונני היטב בכל אחד מהם, שמה את טועה?! התחילה לפרק את חבילת הבגדים ואמרה: זה שלי, זה שלי, אבל זה לא שלי!

ציוה עליה רבי אליהו חיים שתחכה בחוץ. נכנסה השניה, והזהיר גם אותה כאמור, ועל כולם אמרה: זה שלי, זה שלי וגם זה שלי, **הכל שלי! נזף בה רבי אליהו חיים ואמר: את לא דוברת אמת, הבגדים הללו של שכנתך, והדין עמה...**

‘הקל קול יעקב והידינים ידי עשו...’ (כו, כב)

ראש ישיבה חשוב, נסע לאסוף תרומות בחו”ל ונכנס אל אחד הגברים הידועים וסיפר לו באריכות על צרכי הישיבה שבראשה הוא עומד. ראש הישיבה האריך בפרטים על מנת להיכנס לליבו של הגביר. בסיומם של הדברים, הוציא הגביר מארנקו, עשרים וחמשה דולר ומסרם לראש הישיבה. ראש הישיבה הבין שאם זה הסכום שהוא מוכן להוזיל מכיסו לאחר כל כך הסברים על צרכי הישיבה, בודאי שלא משתלם להגיע אליו יותר. לאחר כמה שנים צעד ראש הישיבה ברחובה של אחת הערים באמריקה, כדי להתרים שוב את הגברים למען ישיבתו והנה הוא רואה את הגביר שתרם לו עשרים וחמשה דולר, הולך לקראתו.

הגביר, שזכר את ראש הישיבה, ניגש אליו, ואמר לו: לאחר שתרמתי לך את הסכום הקטן ההוא, אני מבין שכבודו החליט לא להגיע אלי יותר. ברצוני להודיעך, שה’ יתברך לימד אותי לקח על מה שעשית, וכיום הזה לא אנהג יותר כפי שנהגתי אתכם. אתה מוזמן לביתי, ושם אתן לך תרומה גדולה. ראש הישיבה הופתע למשמע הדברים, וכמובן שהגיע לביתו של הגביר, וסיפר לו דברים כהווייתם.

כמה ימים לאחר שהייתם אצלי, ונתתי לכם תרומה של עשרים וחמשה דולר בלבד, הייתי צריך להגיע למקום פלוני, וכיון שהמכונית לא הייתה אצלי, נאלצתי לקחת מונית. אירע מזל, והנהג שהסיעני היה שיכור כלוט, עשה זיגזגים ואני כבר ראיתי את המות מול עיני. כשביקשתי ממנו לרדת, סירב, בטענה שעדיין לא הגענו ליעד ה’. הסוף הלא-טוב היה שהנהג השיכור נתקע בקיר, המונית התהפכה ונשרפה.

הנהג נהרג, ואני יצאתי בנס, אבל פינו אותי לבית החולים כשאני מחוסר הכרה. והנה, כיון שחלק גדול מגופי נשרף, לא הצליחו לזהותני בבית החולים ובאותו זמן היתה תאונה דומה ואדם שם נשרף וחשבו שזה אני. הודעה זו הועברה למשפחתי ואני הייתי במשך חצי שנה מחוסר הכרה. כאשר התעוררתי, והחילותי להיזכר מה עבר עליי, נדהמו הרופאים לשמוע שאני עונה על שם אחר לגמרי, ואינני מזוהה עם השם שהדביקו לי בטעות. למותר לתאר שאת ההלם של הרופאים היה כה גדול, לאיזה שיאים הגיעה התדהמה ופיק הברכיים שאחזו בילדי ה’יתומים’. הם לא האמינו שאבא שלהם נשלח אליהם מחדש מן השמים, ולקח להם זמן רב עד שהאמינו שהדבר הוא נכון...

לאחר שהבינו בדיוק מה קרה הודיעו לי הילדים שלאחר ההודעה המרה שקיבלו על פטירת, הם מכרו את כל הנכסים שלי... את הבית והרהיטים, את המכונית ויתר חפצי הרכוש. ברם, כיון שהסכף נשמר אצלם, היתה אפשרות לרכוש מחדש בית מגורים, וכן חזרתי לאט-לאט לחיי השיגרה. הדבר שגרם לי להתעוררות מרובה בכל העניין הזה של התרומות, היא אותה ‘קבלה’ שהיתה תלויה בבית הכנסת. כאשר הגעתי להתפלל בפעם הראשונה, הבחנתי בקבלה על כסף שנתרם על ידי הילדים שלי “לעילוי נשמת”... הקבלה נכתבה על ידי ועד בית הכנסת, וכאשר ראיתי את הסכום שהם תרמו, הזדעזעתי עד עמקי נשמת.

הילדים, שהיו כמובן גם עשירים ומליוני דולרים מצויים בחשבונות הבנק שלהם, תרמו עשרים וחמשה דולר לעילוי נשמת אביהם. והנה, אומר הגביר, מלבד הזעזוע שאפף אותי על הסכום הזעיר כל כך שהם היו מוכנים לתרום למעני, הסכום של עשרים וחמשה דולר ‘הקפיץ’ אותי בכך שהזכיר לי את הסכום שתרמתי לך, ראש הישיבה, בבואך אלי לפני כמה שנים. הקב”ה הוכיח לי בצורה הברורה ביותר שאם אני לא אדאג לעצמי, ולעולם הבא שלי, אף אחד לא ידאג לי, גם לא הילדים שלי, ולכן החלטתי להעלות את התרומות שלי לישיבות ולמוסדות קודש.

בתוך כדי דיבור הושיט הגביר לראש הישיבה סך של אלפי דולרים. סכום זה הוא על ביקורך הנוכחי, והנה לך סך נוסף על הביקור הקודם אלפי דולרים נוספים. [ע”פ קול ברמה]

בתורת התורה

דין ברינה

“לאדם מערכי לב ומה מענה לשון” (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מ”ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורג’ בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן האוור אברהם: אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן חייא: דוד (חולה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעילה: רוח בת שמעון מרים בת עזיה: כתון בת חביבה: אהובה (דיי) בת טובה חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחת: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר ויעל בני פאולה **זיווג הגון:** זרבה בת אטו: ג’ימי שמואל בן אסתר: נעמה בת אסתר: יצחק בן חיה חרלי בת זרבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס: בתיה בת אסתר

לזרע של קימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לילי: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: עדי בת מלך

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט”א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט אורטל בת גלית: וקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת חת: מרים קין בת רבקה אליה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת מארה: רות בת לינה: מרית בת רחל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ’ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון